

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.12.2011
KOM(2011) 877 slutlig

2011/0430 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn

(Text av betydelse för EES)

{SEK(2011) 1551 slutlig}

{SEK(2011) 1552 slutlig}

MOTIVERING

1. BAKGRUND

1.1. Motiv och syfte

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (PSI-direktivet) antogs den 17 november 2003. Direktivet syftade till att förenkla vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn inom unionen genom att harmonisera de grundläggande villkoren för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, och genom att avlägsna hinder för vidareutnyttjande av information på den inre marknaden. Direktivet innehåller bestämmelser om icke-diskriminering, avgifter, ensamrättsavtal, öppenhet och insyn, licenser och praktiska verktyg för att göra det enklare att hitta och vidareutnyttja offentliga handlingar.

I artikel 13 i direktivet efterlystes en översyn av tillämpningen av direktivet före den 1 juli 2008. Översynen utfördes av kommissionen och resulterade i offentliggörandet av KOM (2009) 212¹. Kommissionen kom fram till att det trots de framsteg som gjorts fortfarande kvarstod ett antal hinder för tillämpningen, t.ex. försök från offentliga myndigheters sida att maximera kostnadstäckningen istället för att skapa fördelar för ekonomin i stort, konkurrens mellan den allmänna och den privata sektorn, praktiska problem som hindrade vidareutnyttjandet av information, som t.ex. bristen på information om möjligheterna att vidareutnyttja information från den offentliga sektorn och inställningen hos offentliga myndigheter som inte insåg de potentiella ekonomiska vinsterna med vidareutnyttjandet. Kommissionen bestämde att ytterligare en översyn skulle genomföras före 2012, då det kommer att finnas mer information om direktivets påverkan, effekter och tillämpning. Detta förslag från kommissionen är ett resultat av den andra översynen.

Information från den offentliga sektorn utgör ett betydelsefullt utgångsmaterial för produkter och tjänster med digitalt innehåll, och har en stor potential som hittills inte utnyttjats. Den allmänna målsättningen med denna unionsåtgärd är att den ska bidra till den ekonomiska tillväxten och skapa arbetstillfällen, genom att frigöra de potentiella ekonomiska vinster som finns i statligt ägda uppgifter med hjälp av förbättrade villkor för vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn. Den allmänna målsättningen är helt i linje med unionens övergripande strategier, i synnerhet kommissionens Europa 2020-strategi, som inleddes den 3 mars 2010 med syftet att göra Europa till *"en smart och hållbar ekonomi för alla, med hög sysselsättning, produktivitet och social sammanhållning"*.

Möjligheten att vidareutnyttja information från den offentliga sektorn kommer också att ha en positiv effekt på regeringars öppenhet, effektivitet och ansvarighet och bidra till medborgarnas egenmakt.

PSI-direktivet syftar därför ytterst till att fungera som en katalysator för kulturförändring inom den offentliga sektorn och därigenom skapa en gynnsam miljö för verksamheter med mervärde som baseras på vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0212:FIN:EN:PDF>.

Utmaningen på lagstiftningsområdet består i att förse marknaden med den mest gynnsamma rättsliga ramen för att stimulera marknaden för digitalt innehåll vad gäller produkter och tjänster som baseras på information från den offentliga sektorn, vilket inbegriper marknads gränsöverskridande dimension, och att förhindra en snedvridning av konkurrensen på unionsmarknaden för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Kommissionens förslag syftar därför till att säkerställa att det fastställs specifika villkor för olika stadier av det kommersiella och icke-kommersiella utnyttjandet av information från den offentliga sektorn, så att tillgången till sådan information förbättras och vidareutnyttjandet av informationen underlättas.

Data måste frigöras, vara möjliga att hitta och göras tillgängliga för vidareutnyttjande. Finansiella och icke-finansiella transaktionskostnader måste hållas så låga som möjligt. Vidareutnyttjare av information måste ha tillgång till en effektiv och ändamålsenlig mekanism överprövning för att kunna utöva sina rättigheter. Det ursprungliga direktivet måste förstärkas för att avlägsna de hinder som kvarstår, t.ex. brist på information om vilka data som faktiskt är tillgängliga, restriktiva eller otydliga regler som styr tillgången till informationen och villkoren för vidareutnyttjande av densamma, avskräckande och inkonsekvent prissättning i det fall vidareutnyttjandet av informationen är avgiftsbelagt och det i allmänhet överdrivet komplicerade förfarandet för att erhålla tillstånd att vidareutnyttja information från den offentliga sektorn, i synnerhet för små och medelstora företag. Vidare måste vidareutnyttjare och de offentliga hybridorganisationer som innehar informationen (och kombinerar den offentliga förvaltningsuppgiften med ett kommersiellt utnyttjande av data) kunna vara verksamma på lika villkor, och konkurrensvillkoren ska inte påverkas av diskriminerande åtgärder eller omotiverade ensamrättsavtal när det gäller utnyttjandet av information i offentliga handlingar. Slutligen kommer den inre marknaden för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn att växa och utvecklas endast om lagliga och praktiska gränser för vidareutnyttjande inom unionen tas bort, och samma typ av data finns tillgänglig på liknande eller samma villkor oavsett vilket land de ursprungligen kommer ifrån.

Fördelar med förbättrad tillgång och förenkling av vidareutnyttjande innefattar innovativa produkter som baserats direkt på information från den offentliga sektorn och produkter som kompletterar dessa, minskade transaktionskostnader och effektivitetsvinster inom den offentliga sektorn, och den alltmer vanligt förekommande kombinationen av offentlig och privat information för att skapa nya varor.

1.2. Allmän bakgrund

Offentliga myndigheter producerar, samlar in eller förfogar över en stor mängd värdefull information, i form av alltifrån statistiska, ekonomiska eller miljörelaterade data till arkivmaterial, samlingar av böcker och konst. Den digitala revolutionen har avsevärt ökat värdet på den här resursen för innovativa informationsprodukter eller -tjänster som använder data som råmaterial.

Det är nu allmänt känt att det finns ett stort ekonomiskt värde i tillgängliggörandet av informationsresurser, vilket innefattar offentliga handlingar. Till exempel, enligt en rapport i tidningen *The Economist* från 2010 har data blivit "*en ekonomisk råvara nästan är i klass med kapital och arbetskraft*"², medan Digital Britains slutrapport beskriver data som "*en*

²

<http://www.economist.com/node/15557443>.

innovationsvaluta... livsnerven i den kunskapsbaserade ekonomin”³. En nyligen utförd studie uppskattar att den totala marknaden för information från den offentliga sektorn år 2008 var värd 28 miljarder euro inom unionen⁴. I samma studie påvisas det att den ekonomiska vinsten av att öka tillträdet till information från offentliga sektorn ytterligare genom att göra den lättillgänglig, uppgår till 40 miljarder euro per år för EU-27. De totala direkta och indirekta vinsterna av tillämpning av produkter som baserats på vidareutnyttjande av offentlig information och användning i hela EU-27, skulle uppgå till omkring 140 miljarder euro årligen.

Förutom att inspirera till innovationer och kreativitet som stimulerar den ekonomiska tillväxten så stärker en fri tillgång till offentliga handlingar även medborgarnas egenmakt, vilket i sin tur förstärker deltagardemokrati och främjar öppenhet, ansvarsskyldighet och större ändamålsenlighet i regeringsarbetet.

Utmaningen för detta direktiv är att förse marknaden med de mest gynnsamma rättsliga ramarna för att förenkla och stimulera det kommersiella och icke-kommersiella vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn. PSI-direktivet syftar därför ytterst till att fungera som en katalysator för en kulturförändring inom den offentliga sektorn och därigenom skapa en gynnsam miljö för verksamheter med mervärde, som startats till följd av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

Översynen av direktivet är en del i initiativet digital agenda för Europa och Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla⁵. Översynen är i själva verket en nyckelåtgärd för den digitala agendan (nyckelåtgärd 1c).

1.3. Förenlighet med unionens politik på andra områden

1.3.1. PSI-politiken och unionens konkurrensregler

Ett av syftena med PSI-direktivet är att begränsa en snedvridning av konkurrensen på unionsmarknaden, och på så sätt skapa lika villkor för alla potentiella vidareutnyttjare av information från den offentliga sektorn. I detta avseende innehåller PSI-direktivet en specifik formulering av unionens mer allmänna konkurrensregler, närmare bestämt artikel 10.2, som förbjuder korssubventionering, och artikel 11 som med vissa undantag förbjuder ensamrättsavtal på området.

1.3.2. PSI-politik och miljöpolitik

PSI-direktivet, direktiv 2003/4 om allmänhetens tillgång till miljöinformation (Århus-direktivet) och direktiv 2007/2/EG om inrättande av infrastruktur för rumslig information i gemenskapen (Inspire) utgör tillsammans en uppsättning unionsåtgärder för att säkerställa bredast möjliga spridning av miljöinformation som innehas av offentliga myndigheter. Dessa direktiv kompletterar varandra, även om målsättningarna dem emellan inte är helt desamma, och de delar en gemensam målsättning om att öka insynen i och tillgången till information från den offentliga sektorn.

³ <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+/interactive.bis.gov.uk/digitalbritain/report/>, s. 214.

⁴ Review of recent studies on PSI re-use and related market developments, G. Vickery, augusti 2011.

⁵ http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm.

Direktivet om fri tillgång till miljöinformation bidrar till att skapa en större medvetenhet om miljöfrågor, till fritt utbyte av åsikter, till att allmänhetens deltagande i beslutsfattandet på miljöområdet blir större, och i slutändan, till en bättre miljö. Direktivet stödjer kommissionens politik om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, eftersom en bred tillgång till information är en förutsättning för att informationen ska kunna vidareutnyttjas, och miljörelaterad information är en mycket viktigt informationskälla för att ta fram nya produkter och tjänster. Inspire-direktivet har en liknande roll vad gäller rumslig information.

PSI-direktivet har dessutom en avgörande betydelse för den övergripande samstämmigheten i det kommande gemensamma miljöinformationssystemet (SEIS).

1.3.3. PSI och den integrerade havspolitik

I september 2010 överlämnade kommissionen ett meddelande till Europaparlamentet och rådet med titeln ”Kunskap i havsfrågor 2020”, i syfte att frigöra potentialen i Europas kunskap om havsfrågor. Kommissionens strategi för att uppnå detta är tredelad och syftar till att göra nyttjandet av havsdata enklare och mindre kostsamt, att främja konkurrensen mellan användare av havsdata och att öka kunskapen om Europas oceaner och hav. Strategin överensstämmer med och förstärker kommissionens politik för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

1.3.4. PSI-politik och gemensam transportpolitik

Ett av de 40 initiativen som tagits fram i den nya vitboken om den gemensamma transportpolitiken⁶ är ett resultat av ramvillkoren för att främja utvecklandet och användandet av intelligenta system för driftskompatibla och multimodala system för schemaläggning, information, online-bokning och smarta biljettsystem.

Detta initiativ är direkt kopplat till handlingsplanen för införande av intelligenta transportsystem⁷ (ITS) på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag, som antogs av kommissionen i december 2008, och till direktiv 2010/40/EU⁸ av den 7 juli 2010 om ramverk för införande av intelligenta transportsystem på vägtransportområdet och för gränssnitt mot andra transportslag. Syftet med dessa två instrument är att påskynda och samordna införandet av ITS-tillämpningar, vilket innefattar unionsomfattande realtidstrafikinformationstjänster, och unionsomfattande reseinformationstjänster.

I enlighet med direktiv 2010/40/EU kommer kommissionen att anta bindande specifikationer för ”tillhandahållande av unionsomfattande realtidstrafikinformationstjänster” och för ”tillhandahållande av unionsomfattande reseinformationstjänster” i syfte lösa frågan om transportmyndigheternas tillhandahållande av information om trafikreglering, och för att garantera att privata företag får tillgång till relevant offentlig information.

Dessa specifikationer, men även ett möjligt åtföljande lagstiftningsförslag i syfte att säkerställa tillgång till och vidareutnyttjande av offentlig transportinformation, skulle kunna bidra avsevärt till kommissionens politik om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn genom att ge medborgare eller företag rätt till åtkomst till och

⁶ VITBOK Färdplan för ett gemensamt europeiskt transportområde – ett konkurrenskraftigt och resurseffektivt transportsystem KOM (2011) 144 slutlig (28.3.2011).

⁷ KOM (2008) 886 slutlig/2 — Corrigendum 20.3.2009.

⁸ EUT L 207/1, 6.8.2010.

vidareutnyttjande av vägtrafikinformation eller offentlig transportinformation för att utveckla nya produkter och tjänster baserade på sådan mycket föränderlig information. Detta stödjer kommissionens politik om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

1.3.5. *PSI-politiken och initiativet om öppen tillgång till vetenskaplig information*

Kommissionens målsättning inom det vetenskapliga informationsområdet är att maximera de positiva effekter som informationstekniken ger upphov till (internet, nätverk med superdatorer, datautvinning) för bättre tillgång till och vidareutnyttjande av vetenskaplig information. Riktlinjer om *fri tillgång* syftar till att göra vetenskapliga artiklar och forskningsdata tillgängliga för alla på webben. Kommissionen avser att vidta åtgärder för att främja tillgången till och bevarandet av vetenskaplig information, vilket innefattar publikationer och data från forskningsprojekt som finansierats av unionen.

Kommissionens mål inom detta område ligger mycket nära PSI-direktivets målsättning, i det avseendet att båda syftar till att göra offentlig information i Europa mer tillgänglig för användning och vidareutnyttjande.

1.3.6. *PSI-politik och politik om digitalisering och kulturarv*

Digitaliseringen av kulturella samlingar främjar tillgången till kultur genom att göra europeiskt kulturarv i form av t.ex. böcker, kartor, ljudupptagningar, filmer, manuskript och museiföremål som ägs av Europas kulturinstitutioner mer lättillgängligt för alla som vill arbeta med informationen, studera den, eller bara är intresserade. Samtidigt gör digitaliseringen av de här resurserna dem till en varaktig tillgång för den digitala ekonomin och skapar många möjligheter till innovation, även om utnyttjandet av digitala kulturtillgångar fortfarande är i sin linda. Olika affärsmodeller undersöks, och kommersiella aktiviteter håller på att startas upp. Målsättningen om att säkerställa att information från den offentliga sektorn blir brett tillgänglig (PSI-direktivet) och om att tillgängliggöra digitaliserade kulturtillgångar för innovativa företag (digitaliseringspolitiken) överensstämmer med och förstärker varandra, och följer till fullo den europeiska agendan för kultur och rådets arbetsplan för kultur.

2. **RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYSER**

2.1.1. *Samråd med allmänheten*

Ett omfattande samråd med allmänheten om översynen av direktivet hölls online i enlighet med kommissionens standarder. Samrådet pågick från den 9 september 2010 till den 30 november 2010. Det offentliggjordes på kommissionens webbplats *Din röst i Europa*. (<http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/forms/dispatch?form=psidirective2010>).

Ett pressmeddelande utfärdades när det öppna samrådet inleddes. Information om detta offentliggjordes även på Twitter, på kommissionens webbplats för information om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm) och på ePSI-portalen⁹. Även intressenter blev informerade om samrådet och uppmanades att lämna sina åsikter genom sina sammanslutningar eller enskilt via e-post. Alla intresserade parter, inklusive

⁹ <http://www.epsiplatform.eu/>.

regeringar, informationsinnehavare inom den offentliga sektorn (även från områden som hittills inte inkluderats), vidareutnyttjare med kommersiella och icke-kommersiella syften, experter, akademiker och medborgare inbjöds att delta i samrådet.

Samrådet gav upphov till 598 svar, som publicerades på kommissionens webbplats för information om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn¹⁰. Svaren kom från alla de olika aktörerna i värdekedjan för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn: informationsinnehavare inom den offentliga sektorn (8 %), andra myndigheter inom den offentliga sektorn som inte innehar information (4 %), vidareutnyttjare av information från den offentliga sektorn (13 %), akademiker och experter (23 %), medborgare (48 %) och aktörer som identifierats som "övriga" (4 %).

En överväldigande majoritet av de som svarade tog upp att vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn inte nått sin fulla potential, och gav sitt stöd åt vidare åtgärder för att stimulera vidareutnyttjande och främja tillhandahållandet av produkter och tjänster som baserats på vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn över landsgränserna. Många av aktörerna ställde sig positiva till ändringar i direktivet, bland annat 40 % av informationsinnehavarna inom den offentliga sektorn och 70 % av vidareutnyttjarna. Förslag till lagändringar och till ytterligare icke-bindande lagstiftning skilde sig inte mycket mellan specifika grupper av intressenter, men de flesta aktörer ställde sig positiva till att ändra den allmänna principen om att inrätta en rättighet till vidareutnyttjande och till att vidta ytterligare åtgärder (att öppna upp offentliga dataresurser och att förenkla vidareutnyttjande, t.ex. genom att upprätta förteckningar över tillgängliga dokument, förenklade tillståndsvillkor eller avskaffande av tillståndsvillkor, marginalkostnader etc.).

Frågan om huruvida en avgift för vidareutnyttjande ska tas ut uppmärksammades också stort av alla intressenter. Efter de många svaren från samrådet står det klart att det behövs klargöranden och riktlinjer vad gäller många av avgiftsfrågorna, även vad gäller avgiftsstrategier kontra fri tillgång och om vad som kan anses vara godtagbara avgifter. Avgifter för vidareutnyttjande som baseras på fullständig eller delvis kostnadstäckning fick inget stöd från intressenterna. I många fall efterfrågades antingen ett förbud mot införande av avgifter eller ett förtydligande av frasen "rimlig avkastning på investeringar". De flesta intressenter var för ett icke-kommersiellt vidareutnyttjande. Många argument för och emot marginalkostnadslösningen framfördes av intressenter inom alla kategorier, och de var inte eniga i frågan.

Slutligen efterfrågade intressenter inom alla kategorier stödåtgärder och spridningsåtgärder för att främja vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, inklusive över landsgränserna. Åtgärderna sträcker sig från etablerandet av riktlinjer för många frågor (licenser, avgifter, kvalitet på information) till stöd för utvecklandet av nationella informationsportaler och till etablerandet av en enda europeisk kontaktpunkt för information.

Sammanfattningsvis visar svaren från samrådet att i jämförelse med översynen som utfördes 2009 har kulturen kring vidareutnyttjande utvecklats i många medlemsstater (i synnerhet i Storbritannien, Frankrike och Danmark.) Mycket återstår dock att göra för att maximera potentialen i vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn och för att till fullo utnyttja bestämmelserna som fastslogs i PSI-direktivet från 2003, av vilka flera behöver ändras eller förtydligas. Bristen på samstämmighet och trender bland intressenterna vad gäller

¹⁰ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/index_en.htm.

frågan om att avgiftsbelägga vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn visar dessutom att det inte finns någon universallösning för detta, och skillnaderna mellan informationsinnehavarnas och vidareutnyttjarnas behov måste beaktas för att inte hämma vidareutnyttjandet av data.

De insända svaren beaktades i bedömningen av de olika alternativ som ledde till det paket med lagstiftande åtgärder och icke-bindande lagstiftning som ingår i detta förslag.

2.1.2. Extern experthjälp

De senaste åren har kommissionen utfört följande studier för att bedöma olika aspekter av marknaden för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn och en ekonomisk värdering av marknaden: Studie om mätning av resurser vad gäller information från den offentliga sektorn i Europa (*Measuring European Public Sector Information Resources, MEPSIR*),¹¹ studie om ensamrättsavtal¹², ekonomiska indikatorer och fallstudier för prismodeller för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn¹³, studie om prismodeller för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (Deloitte, ännu ej offentliggjord), studie om marknadsvärdet för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (*Vickery*, ännu ej offentliggjord), studie om vidareutnyttjandet av kulturellt relaterat material¹⁴.

I studierna undersöktes: omfattningen av vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn i medlemsstaterna, uppskattningar av den totala storleken på marknaden (under 2006 och 2010–2011) för vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn inom unionen, bedömningar om möjlig förekomst av avtal om ensamåterförsäljning som träffats av offentliga myndigheter i enlighet med artikel 11 i direktivet, information om den nuvarande utvecklingen för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn i medlemsstaterna, rekommendationer om ekonomiska indikatorer för att mäta omfattningen av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, bedömning av olika modeller för försörjning och avgiftsbeläggning för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn samt en översikt av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn inom kulturområdet. Dessa studier har tagit fram värdefulla ekonomiska data som används i arbetet med att fastställa de mest passande alternativen för en översyn av PSI-direktivet.

Kommissionen har dessutom tagit del av en viktig juridisk analys som är resultatet av forskning inom Lapsi-projektets¹⁵ (*Legal Aspects of Public Sector Information*) tematiska nätverk, där man undersökt de rättsliga följderna av specifika frågor som involverar vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn, såsom undantag från en standardregel för debitering av marginalkostnader, begreppet ”offentlig förvaltningsuppgift” och icke-diskriminering, huruvida offentliga företag bör omfattas av PSI-direktivet eller ej och tillståndsvillkor.

¹¹ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/actions_eu/policy_actions/mepsir/index_en.htm.

¹² http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/facilitating_reuse/exclusive_agreements/index_en.htm.

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/policy/psi/docs/pdfs/economic_study_report_final.pdf.

¹⁴ <http://tinyurl.com/culturePSI>.

¹⁵ <http://www.lapsi-project.eu/>.

Slutligen har mer data inhämtats genom nätverkssamarbete, samarbete, samordning och kunskapshöjande aktiviteter tillsammans med medlemsstater och intressenter. ePSI-plattformen tillhandahåller omfattande information om vidareutnyttjande inom hela unionen¹⁶.

2.1.3. Konsekvensanalys

I konsekvensanalysen undersöktes fem alternativ för att hantera de identifierade problemen, t.ex. att reglerna för vidareutnyttjande är otydliga och svåra att få insyn i, att vissa informationsresurser är låsta, avgifterna är alltför höga, villkoren inte är lika för alla, tillämpningen av bestämmelser för vidareutnyttjande är bristfällig och att enskilda medlemsstater är inkonsekventa i sin hantering av vidareutnyttjandet. Utöver möjligheten att upphäva direktivet kan övriga alternativ delas in i två kategorier: alternativ som innebär att de nuvarande bestämmelserna upprätthålls och alternativ som innebär ändringar som sträcker sig från enkla tekniska finjusteringar till omfattande ändringar av bestämmelserna.

Alternativ 1: Oförändrad politik: ingen ändring av direktivet (utgångslinje)

För vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn skulle detta första alternativ innebära att de nuvarande bestämmelserna i direktivet och de nationella införlivande instrumenten förblir tillämpliga.

Alternativ 2: Avbryta den nuvarande unionsåtgärden: upphävande av PSI-direktivet

I PSI-direktivet fastställdes de grundläggande villkoren för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn inom hela unionen, och det har lett till en förändrad politik och lagstiftning i medlemsstaterna. Utan direktivet skulle det stå medlemsstaterna fritt att upphäva eller ändra nationell genomförandelagstiftning för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Detta skulle i praktiken leda till att alla de lagstadgade skyldigheter som för närvarande ingår i direktivet och i införlivandet av instrumenten försvinner.

Alternativ 3: Icke-bindande lagstiftning

Dessa instrument, som t.ex. kommissionens riktlinjer eller rekommendationer, tillhandahåller ytterligare information om och/eller tolkning av vissa av bestämmelserna i PSI-direktivet. Icke-bindande lagstiftning skulle innefatta t.ex. rekommenderade licensvillkor, vägledning vad gäller tekniska format eller vägledning om prisberäkningar (vilket även gäller beräkning av marginalkostnader.)

Alternativ 4: Ändring av lagstiftningen

Detta alternativ består i att ändra själva innehållet i direktivet, d.v.s. de rättigheter och skyldigheter som fastslagits i direktivet. Detta omfattar i) utvidgning av direktivets tillämpningsområde till sektorer som för närvarande inte innefattas av direktivet (kultur-, utbildnings- och forskningsinstitut samt radio- och TV-programföretag inom public service), ii) inrättande av regler för avgiftsbeläggning baserad på marginalkostnader, möjligen med vissa undantag, iii) ändring av den allmänna principen för tillgängliggörande av handlingar för vidareutnyttjande, iv) införande av krav på att data ska offentliggöras i maskinläsbara format, v) införande av krav på att utse en oberoende tillsynsmyndighet och på tillhandahållande av en effektiv och ändamålsenlig mekanism för tvistlösning, vi) omvänd

¹⁶ <http://www.epsiplatform.eu/>.

bevisbörda vad gäller ansvaret för att bevisa att de avgifter som tas är förenliga med reglerna för avgiftsbeläggning, vii) inrättande av krav på en definition av omfattningen av ”offentlig förvaltningsuppgift” enbart genom lagstiftning.

Alternativ 5 Paketlösning

Detta alternativ kombinerar väsentliga förändringar av ramarna för vidareutnyttjande (alternativ 4) med inrättande av ytterligare riktlinjer för de principer som ska tillämpas av de nationella myndigheterna när de genomför detta på nationell nivå (alternativ 3).

Resultat av konsekvensanalysen

I konsekvensanalysen vägdes kapaciteten hos produkter och tjänster som baseras på vidareutnyttjad information från den offentliga sektorn för att ge alla konsumenter ekonomiska och sociala fördelar mot de ekonomiska och sociala kostnader som uppstår till följd av en potentiell förlust av intäkter på grund av att offentliga handlingar tillgängliggjorts för vidareutnyttjande för en låg avgift eller kostnadsfritt. Speciellt uppmärksammades det faktum att alla riktlinjer inom detta område måste säkerställa att de offentliga myndigheter som i kommersiellt syfte vidareutnyttjar informationen de producerar eller inhämtar med hjälp av offentliga medel och myndigheternas konkurrenter inom den privata sektorn som vidareutnyttjar information, ska kunna vara verksamma på lika villkor, och att den offentliga sektorn inte åläggs en oproportionerligt stor börda vilket därigenom skulle äventyra produktion, investeringar och innovationer inom vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

Enligt bedömningen kommer inga ändringar i den befintliga rättsliga ramen (alternativ 1) att öka sannolikheten för att det uppstår olika strategier på nationell nivå som kan ge upphov till osäkerhet vad gäller lagstiftning och snedvridda konkurrensvillkoren på den inre marknaden.

Om direktivet upphävs (alternativ 2) skulle det skyddsnät som reglerna för minimalt vidareutnyttjande inrättat på unionsnivå försvinna. Att låta medlemsstaterna agera fritt på ett område som tidigare styrts av harmoniserade unionsregler skulle ge upphov till större osäkerhet kring lagstiftning och skilda strategier på nationell nivå, och försämrade villkoren för konkurrens och för den inre marknaden för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Att upphäva direktivet skulle också helt gå emot de initiativ som drivs på unionsnivå och nationell nivå gällande vidareutnyttjande och tillgång till data.

Att endast tillämpa icke-bindande lagstiftning (alternativ 3) förenklar tillämpningen av PSI-direktivets regler om licensvillkor och avgiftsbeläggning, men icke desto mindre kommer det att öka sannolikheten för uppkomsten av skilda strategier på nationell nivå, vilket ger upphov till osäkerhet kring lagstiftning och snedvrider konkurrensvillkoren på den inre marknaden.

Att ändra de befintliga bestämmelserna i direktivet (alternativ 4) skulle förenkla inrättandet av en rättslig ram som är mer tillåtande vad gäller vidareutnyttjande: detta skulle utvidga direktivets tillämpningsområde genom innefattandet av kulturellt relaterat material, skapa en unionsomfattande verkställbar rätt att vidareutnyttja information från den offentliga sektorn, sänka avgiftsnivån för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, skapa en effektivare mekanism för tvistlösning för verkställande av rätten att vidareutnyttja information och skapa mer jämställda konkurrensvillkor mellan offentliga myndigheter och privata vidareutnyttjare. Detta alternativ medför dock en risk för att det uppstår skilda strategier och

rättslig osäkerhet för tillämpningen av enskilda bestämmelser, i synnerhet vad gäller kostnadsberäkning och licensvillkor.

En kombination av lagändringar och icke-bindande lagstiftning (alternativ 5) kombinerar fördelarna med alternativ 3 och 4. Detta säkerställer följaktligen samordningen av nationella lagstiftningsstrategier som är mer tillåtande vad gäller vidareutnyttjande på den inre marknaden, vilket i sin tur ger förstärkt rättslig säkerhet, ökar incitamenten och undanröjer hindren för vidareutnyttjande. Analysen som genomförts i konsekvensanalysen påvisar att detta alternativ ger bäst balans mellan främjandet av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, harmonisering och rättslig säkerhet mot bakgrund av omständigheterna i de enskilda länderna.

3. RÄTTSLIGA ASPEKTER

3.1. Rättslig grund

PSI-direktivet antogs med stöd av artikel 114 i FEUF (artikel 95 i EG-fördraget) då ämnet rörde en väl fungerande inre marknad och fri rörlighet för tjänster. Alla ändringar av direktivet måste därför utgå från samma rättsliga grund.

3.2. Subsidiaritet och proportionalitet

PSI-direktivet antogs med stöd av artikel 114 i FEUF (f.d. artikel 95 i EG-fördraget). Det övergripande syftet med denna översyn är att avlägsna förekommande och kommande skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller utnyttjande av informationsresurser i den offentliga sektorn, då dessa skillnader utgör hinder för att den fulla ekonomiska potentialen hos denna viktiga informationsresurs ska kunna fås fram. De specifika målen består i att förenkla arbetet med att inom unionen utveckla produkter och tjänster som baseras på vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, att säkerställa ett ändamålsenligt gränsöverskridande användande av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn för att skapa förädlade produkter och tjänster, att begränsa snedvridning av konkurrensen på gemenskapsmarknaden och att förhindra att det uppstår större skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller hanteringen av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn.

Innehållet i förslaget motsvarar dessa målsättningar.

Den ekonomiska betydelsen av fri tillgång till information, i synnerhet offentlig information, som utgångspunkt för nya informationstjänster och -produkter, är nu mer allmänt erkänd än den var 2002 då kommissionen lade fram förslag till direktivet. De grundläggande rambestämmelserna för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn har visserligen harmoniserats på gemenskapsnivå, men flera problem kvarstår, och nya problem har uppstått.

Detta resulterar i att intressenterna inte längre anser att den befintliga rättsliga ramen räcker till för att säkerställa villkor som kan maximera de potentiella vinster som kan utvinnas ur de offentliga informationsresurserna i Europa. Samtidigt som verksamheter baserade på vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn utvecklas, hindrar en del av de grundläggande reglerna utvecklingen av verksamheter som baseras på vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn och leder till en splittrad inre marknad.

De nuvarande reglerna för avgiftsbeläggning som baseras på återvinning av kostnader, vilket möjliggörs av reglerna som fastslagits i direktivet, anses olämpliga som incitament för verksamheter som baseras på vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Endast en harmonisering på gemenskapsnivå kan säkerställa att standardregeln för avgiftsbeläggande och undantag från denna är densamma i alla EU-länder, vilket kommer att stimulera verksamheter som baseras på vidareutnyttjande.

Vidare har offentliga myndigheter i vissa medlemsstater efter eget gottfinnande fattat beslut om huruvida vidareutnyttjande ska tillåtas eller ej¹⁷. Detta har resulterat i *en uppenbar avsaknad av harmonisering bland medlemsstaterna vad gäller vidareutnyttjande av offentlig information, vilket också kan gälla för (offentlig) trafikinformation*¹⁸. Åtgärder på gemenskapsnivå är nödvändiga för att garantera att vidareutnyttjande t.ex. tillåts för centrala data från den offentliga sektorn i alla medlemsstater, och att enskilda organ inom den offentliga sektorn som bedriver kommersiell verksamhet inte hindrar utvecklingen av innovativa produkter och tjänster.

Svårigheterna i flera medlemsstater att få till stånd effektiv överprövning vid brott mot regler för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, avskräcker vidareutnyttjare från att engagera sig i större projekt baserade på vidareutnyttjande inom unionen.

En vidare harmonisering av grundprincipen, av reglerna för avgiftssystemet, av tillämpningsområdet och av tillsynsmekanismerna i syfte att förhindra en splittring av den inre marknaden och för att stimulera gränsöverskridande PSI-baserade produkter och tjänster kan inte uppnås enbart på medlemsstatsnivå.

Vad gäller tillämpningsområdet, så är målet med översynen inte att direkt eller indirekt reglera rätten till fri tillgång till offentliga handlingar, vilken fortsätter att uteslutande regleras av de enskilda medlemsstaterna. De ändrade bestämmelserna skulle gälla för vidareutnyttjandet av dokument då dessa är allmänt tillgängliga, även enligt nationella tillgångsregler.

Målet med översynen är inte heller att reglera de offentliga myndigheternas hantering av personuppgifter eller immateriella rättigheter. Dessa påverkas inte i någon större utsträckning på annat sätt, än inom ramen för det befintliga direktivets regler.

Utan riktade åtgärder på unionsnivå skulle det nationella lagstiftningsarbete som redan har inletts i en rad medlemsstater kunna öka de omfattande skillnader som redan finns. I avsaknad av en vidare harmonisering kommer sådana nationella bestämmelser att störa den inre marknads funktion. Omvänt gäller att unionsåtgärderna är begränsade till att avlägsna eller förebygga de identifierade hindren.

¹⁷ Förenade kungariket Re-use of Public Sector Information Regulations 2005, "A public sector body may permit re-use" (förordning 7(1)).

¹⁸ Study on guaranteed access to traffic and travel data and free provision of universal traffic information, Lyon, 11 oktober 2010.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av kommissionens förslag,

efter översändande av förslaget till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²⁰,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/98/EG av den 17 november 2003 om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn²¹ fastställs en minimiuppsättning regler för vidareutnyttjande av handlingar som finns hos offentliga myndigheter i medlemsstaterna samt för hur detta vidareutnyttjande ska underlättas i praktiken.
- (2) Riktlinjer om fri tillgång till data som främjar bred tillgänglighet och vidareutnyttjande av offentlig information för privata eller kommersiella syften, med minimala eller inga rättsliga, tekniska eller ekonomiska begränsningar, kan spela en viktig roll när det gäller att sporra utvecklingen av nya tjänster baserade på nya sätt att kombinera och utnyttja sådan information. Detta kräver dock lika villkor på unionsnivå som styr huruvida vidareutnyttjande av handlingar är tillåtet eller ej, vilket inte kan uppnås

¹⁹ EUT C , , s. .

²⁰ EUT C , , s. .

²¹ EUT L 345, 31.12.2003, s. 90 .

genom att låta de enskilda medlemsstaternas nationella regler, förfaranden och offentliga myndigheter avgöra frågan.

- (3) Att tillåta vidareutnyttjande av handlingar som innehas av offentliga myndigheter ger mervärde för vidareutnyttjarna, för slutanvändarna och för samhället i stort och i många fall även för den offentliga myndigheten själv, då vidareutnyttjare och användare kan ge återkoppling som gör att innehavaren kan förbättra kvaliteten på den information som samlas in.
- (4) Sedan den första uppsättningen regler om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn antogs 2003 har mängden data i världen (däribland offentliga data) exploderat och nya typer av data genereras och samlas in. Samtidigt bevittnar vi en kontinuerlig revolution inom tekniken för analys, användning och behandling av data. Denna snabba tekniska utveckling gör det möjligt att skapa nya tjänster och nya tillämpningar som bygger på användning, sammanställning och kombinerings av data. De regler som antogs 2003 håller inte längre takten med de snabba förändringarna och följden blir att de ekonomiska och sociala möjligheter som följer av vidareutnyttjandet av offentliga data kan gå förlorade.
- (5) Samtidigt har medlemsstaterna nu fastställt riktlinjer för vidareutnyttjande inom ramen för direktiv 2003/98/EG och vissa av dem har antagit långtgående öppna data-strategier för att underlätta vidareutnyttjandet av offentliga data för enskilda och företag i större utsträckning än den miniminivå som föreskrivs i direktivet. För att motverka en situation med olika regler i olika medlemsstater som skulle hindra ett gränsöverskridande utbud av produkter och tjänster och för att se till att jämförbara offentliga dataset kan vidareutnyttjas för EU-täckande tillämpningar som är baserade på dem, krävs också ett visst mått av harmonisering när det gäller vilka offentliga data som bör vara tillgängliga för vidareutnyttjande på den inre informationsmarknaden och som är förenliga med det nuvarande tillgångssystemet.
- (6) Direktiv 2003/98/EG innehåller ingen skyldighet att tillåta vidareutnyttjande av handlingar. Beslutet att tillåta vidareutnyttjande eller inte kommer även i fortsättningen att fattas av medlemsstaterna eller av den berörda offentliga myndigheten. Samtidigt bygger direktivet på nationella regler om tillträde till dokument. Vissa medlemsstater har uttryckligen kopplat rätten till vidareutnyttjande till denna tillträdesrätt, så att alla allmänt tillgängliga dokument även kan vidareutnyttjas. I andra medlemsstater är kopplingen mindre tydlig, vilket gör att det uppstår osäkerhet om rättsläget.
- (7) Direktiv 2003/98/EG bör därför innehålla en tydlig skyldighet för medlemsstaterna att göra alla allmänt tillgängliga handlingar tillgängliga för vidareutnyttjande. Eftersom detta innebär en begränsning av upphovsmännens immateriella rättigheter avseende handlingarna bör tillämpningsområdet för en sådan koppling mellan tillträdesrätt och rätt till vidareutnyttjande begränsas till vad som är strängt nödvändigt för att uppnå målen med införandet av skyldigheten. I detta avseende och med beaktande av unionens lagstiftning och medlemsstaternas och unionens internationella åtaganden, i synnerhet inom ramen för Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk och avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (Trips-avtalet), bör handlingar för vilka tredjeparter innehar immateriella rättigheter uteslutas från tillämpningsområdet för direktiv 2003/98/EG. Om en tredjepart var den ursprungliga ägaren till en handling som innehas av bibliotek (även universitetsbibliotek), museer och arkiv och som fortfarande skyddas av immateriella rättigheter, bör den handlingen

vid tillämpningen av detta direktiv anses vara en handling till vilken tredjepart innehar immateriella rättigheter.

- (8) Tillämpningen av direktiv 2003/98/EG bör inte påverka offentliganställdas eventuella rättigheter enligt nationell lagstiftning.
- (9) Vidare bör den berörda offentliga myndigheten behålla rätten att utnyttja handlingen, efter det att denna gjorts tillgänglig för vidareutnyttjande.
- (10) Direktivets tillämpningsområde bör utvidgas till att omfatta bibliotek (även universitetsbibliotek), museer och arkiv. Direktivet bör inte vara tillämpligt på andra kulturinstitutioner, såsom operor, baletter eller teatrar, inbegripet de arkiv som utgör en del av dessa institutioner.
- (11) För att förenkla vidareutnyttjande bör offentliga myndigheter tillgängliggöra handlingar i maskinläsbart format tillsammans med tillhörande metadata, när så är möjligt och lämpligt, i ett format som garanterar kompatibilitet, t.ex. genom att hantera handlingarna på ett sätt som överensstämmer med principerna som styr kraven på kompatibilitet och användbarhet för rumslig information i enlighet med Europaparlamentets och rådet direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire)²².
- (12) Om vidareutnyttjandet av handlingar är avgiftsbelagt, ska avgiften i princip begränsas till marginalkostnaderna för kopiering och spridning, såvida avgiften inte undantagsvis är berättigad med stöd av objektiva, öppet redovisade och kontrollerbara kriterier. Hänsyn bör tas till att det är nödvändigt att se till att offentliga myndigheter inte hindras från att fungera normalt, då driftkostnaderna för deras uppdrag som offentlig myndighet till en väsentlig del täcks av deras inkomster från utnyttjandet av sina immateriella rättigheter. Ansvar för att bevisa att avgifterna beror på kostnader, och överensstämmer med relevanta kostnadsgränser, ska ligga hos den offentliga myndighet som har avgiftsbelagt vidareutnyttjandet av handlingarna.
- (13) Oavsett vilken typ av vidareutnyttjande som handlingen omfattas av bör den offentliga myndigheten när så är praktiskt möjligt kunna ställa villkor för vidareutnyttjaren, till exempel att ange källan. Eventuella licenser för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn bör innefatta så få restriktioner för vidareutnyttjande som möjligt. Öppna licenser som finns tillgängliga online och ger mer omfattande rättigheter till vidareutnyttjande utan tekniska, ekonomiska eller geografiska begränsningar, och är beroende av öppna dataformat, kan också spela en viktig roll i detta avseende. Därför bör medlemsstaterna uppmuntra användandet av öppna offentliga licenser.
- (14) För ett korrekt genomförande av vissa av inslagen i detta direktiv, såsom möjlighet till överprövning, iakttagande av avgiftsprinciper och rapporteringsskyldigheter, bör övervakning utföras av oberoende myndigheter som är behöriga på området vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. För att garantera förenlighet mellan olika strategier på unionsnivå, bör samordning mellan de oberoende

²² EUT L 108, 25.4.2007, s. 1.

myndigheterna uppmuntras, särskilt genom utbyte av information om bästa rutiner och riktlinjer för vidareutnyttjande av data.

- (15) Eftersom målet med detta direktiv, nämligen att underlätta skapandet av unionsomfattande informationsprodukter och informationstjänster som bygger på handlingar från den offentliga sektorn, att främja privata företags effektiva och gränsöverskridande användning av handlingar från den offentliga sektorn för att skapa förädlade informationsprodukter och informationstjänster och att begränsa snedvridningen av konkurrensen på unionsmarknaden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, med hänsyn till att den nämnda åtgärden verkligen omfattar och inverkar på hela unionen, bättre kan uppnås på unionsnivå, bör unionen ges möjlighet att vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (16) Detta direktiv respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns främst genom Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive äganderätten (artikel 17). Inget i detta direktiv bör tolkas eller genomföras på ett sätt som strider mot den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- (17) Det är nödvändigt att säkerställa att medlemsstaterna (se skäl 19) rapporterar till kommissionen om omfattningen av vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, villkoren för vidareutnyttjandet och den oberoende tillsynsmyndighetens arbete. För att garantera överensstämmelse mellan strategier på unionsnivå bör samordning mellan oberoende myndigheter uppmuntras, särskilt genom utbyte av information om bästa rutiner och riktlinjer för vidareutnyttjande av data.
- (18) Kommissionen bör hjälpa medlemsstaterna att genomföra direktivet på ett enhetligt sätt genom att bistå med vägledning, särskilt vad gäller uttag av avgifter och beräkning av kostnader, och om rekommenderade licensvillkor och format, efter samråd med berörda parter.
- (19) I enlighet med medlemsstaternas och kommissionens gemensamma politiska förklaring om förklarande dokument av den [datum] har medlemsstaterna, i de fall detta är motiverat, åtagit sig att till anmälan av införlivandeåtgärder bifoga ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan ett direktivs olika delar och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. När det gäller detta direktiv anser lagstiftaren det vara motiverat att sådana dokument lämnas in.
- (20) Direktiv 2003/98/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändring av direktiv 2003/98/EG

Direktiv 2003/98 ska ändras på följande sätt:

1. Ändringar i artikel 1 (Syfte och tillämpningsområde):
 - (1) I punkt 2 ska led a ersättas med följande:

”a) handlingar vars tillhandahållande inte omfattas av den offentliga förvaltningsverksamhet som bedrivs av de berörda offentliga myndigheterna, enligt den definition som ges i lagstiftning eller andra bindande regler i den aktuella medlemsstaten,”.
 - (2) I punkt 2 ska led e ersättas med följande:

”e) handlingar som finns hos utbildnings- och forskningsinstitutioner som skolor, universitet (förutom handlingar som finns hos universitetsbibliotek vilka inte är forskningshandlingar och som omfattas av tredjeparts immateriella rättigheter) och forskningsinrättningar, inklusive i förekommande fall organisationer som inrättats för överföring av forskningsresultat, och”
 - (3) I punkt 2 ska led f ersättas med följande:

”f) handlingar som finns hos andra kulturinstitutioner än museer, bibliotek och arkiv.”
 - (4) I punkt 4 ska ”gemenskapsomfattande” ersättas med ”unionsomfattande”.
 - (5) I slutet av punkt 5 ska följande mening läggas till:

”Bestämmelserna i detta direktiv ska inte påverka de ekonomiska eller moraliska rättigheter som anställda inom offentliga myndigheter eventuellt åtnjuter inom ramen för nationella regler.”
2. I artikel 2 (Definitioner) ska följande punkt läggas till:

”6. *maskinläsbart format*: att digitala dokument är tillräckligt strukturerade för att datorprogram på ett tillförlitligt sätt ska kunna identifiera enskilda faktauppgifter och dessas interna struktur.”
3. Artikel 3 ska ersättas med följande:

”Artikel 3

Allmän princip

 - (1) Om inte annat följer av punkt 2 ska medlemsstaterna se till att handlingar som avses i artikel 1 ska kunna vidareutnyttjas för kommersiella eller icke-kommersiella syften i enlighet med villkoren i kapitlen III och IV.
 - (2) För handlingar som bibliotek (inklusive universitetsbibliotek), museer och arkiv innehar de immateriella rättigheterna för ska medlemsstaterna, i det fall vidareutnyttjande av dessa handlingar tillåts, se till att dessa handlingar kan vidareutnyttjas för kommersiella eller icke-kommersiella syften i enlighet med villkoren i kapitlen III och IV.”
4. Ändringar i artikel 4 (Krav vid behandling av begäran om vidareutnyttjande):

- (1) I slutet av punkt 3 ska följande mening läggas till:

”Bibliotek (även universitetsbibliotek), museer och arkiv ska dock inte behöva lämna någon sådan hänvisning.”
- (2) I slutet av punkt 4 ska följande läggas till:

”De mekanismer för överprövning som finns ska inbegripa möjligheten till en utvärdering utförd av en oberoende myndighet som har givits särskilda rättsliga befogenheter vad gäller vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn, och vars beslut är bindande för den berörda offentliga myndigheten.”
5. Ändringar i artikel 5 (Tillgängliga format):
 - (1) I punkt 1 ska frasen ”på elektronisk väg” ersättas med ”i maskinläsbart format och tillsammans med tillhörande metadata”.
6. Ändringar i artikel 6 (Avgiftsprinciper):
 - (1) Följande punkter ska infogas i början av artikeln:

”1. Om avgifter tas ut för vidareutnyttjande av handlingar ska det totala belopp som tas ut av de offentliga myndigheterna begränsas till marginalkostnaderna för reproduktion och spridning.”

”2. I exceptionella fall, i synnerhet när offentliga myndigheter tar en väsentlig del av täckningen för sina driftskostnader i samband med utövandet av sitt offentliga uppdrag från utnyttjandet av sina immateriella rättigheter, kan offentliga myndigheter få tillstånd att avgiftsbelägga vidareutnyttjandet av handlingar utöver handlingarnas marginalkostnader i enlighet med objektiva, öppet redovisade och kontrollerbara kriterier, förutsatt att detta sker i allmänhetens intresse och godkänns av den oberoende kontrollmyndighet som avses i artikel 4.4 samt att det inte påverkar tillämpningen av punkterna 3 och 4 i denna artikel.”

”3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 får bibliotek (även universitetsbibliotek), museer och arkiv ta ut avgifter som överskrider marginalkostnaderna för vidareutnyttjande av handlingar som de innehar.”
 - (2) Den nuvarande texten i artikel 6 ska bli punkt 4.
 - (3) En ny punkt ska läggas till som punkt 5:

”Ansvar för att bevisa att avgifterna är förenliga med denna artikel ska åligga det offentliga organ som tar ut avgift för vidareutnyttjande.”
7. I artikel 7 (Öppenhet) ska frasen ”som överstiger handlingarnas marginalkostnader eller” läggas till efter ”beräkningen av avgifter”.
8. Ändringar i artikel 8:
 - (1) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”Offentliga myndigheter får tillåta vidareutnyttjande av handlingar utan att ställa villkor eller får ställa villkor, till exempel att uppgift om källan ska anges, och när så är lämpligt genom licens. Sådana villkor ska inte i onödan begränsa möjligheterna till vidareutnyttjande och får inte användas för att begränsa konkurrensen.”

9. Artikel 9 ska ersättas med följande:

”Artikel 9

Praktiska arrangemang

Medlemsstaterna ska se till att det finns praktiska arrangemang för att underlätta sökningen på olika språk efter handlingar som finns att tillgå för vidareutnyttjande, till exempel i form av tillgångsförteckningar med relevanta metadata, helst online och i maskinläsbara format, över viktiga handlingar och i form av portaler som är kopplade till decentraliserade tillgångsförteckningar.”

10. I artikel 11 (Förbud mot exklusiva avtal) ska följande mening läggas till i slutet av punkt 3:

”Sådana avtal som involverar kulturinstitutioner och universitetsbibliotek ska dock avslutas när kontraktet löper ut, eller senast den 31 december 20xx [6 år efter att direktivet börjar gälla].”

11. Artikel 12 (Införlivande) ska ersättas med följande:

”Artikel 12

Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.”

12. I artikel 13 (Översyn) ska datumet den 1 juli 2008 ersättas med [3 år från och med dagen för införlivande] och följande punkt ska läggas till:

”Medlemsstaterna ska årligen överlämna en rapport till kommissionen om omfattningen av vidareutnyttjandet av information från den offentliga sektorn, om villkoren för tillgängliggörande av denna information och om den oberoende myndighets arbete, vilken avses i artikel 4.4.”

Artikel 2

- (1) Medlemsstaterna ska senast inom 18 månader anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast till kommissionen överlämna texterna till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell för dessa bestämmelser och bestämmelserna i detta direktiv.
- (2) När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när det offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska medlemsstaterna själva utfärda.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Bryssel den,

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

Ordförande

Ordförande